

YOUR OPEN SOURCE CITY STARTS HERE!

OPEN SOURCE IS NIET LANGER HET DOMEIN VAN 'TECHIES', 'NERDS' EN 'GEEKS'. OPEN SOURCE IS EEN MANIER VAN DENKEN DIE BEPALEND ZAL ZIJN IN DE NIEUWE COCREATIEVE MAATSCHAPPIJ. OPEN SOURCE ZAL DE OVERHEID EN HET STADMAAKPROCES IN HET BIJZONDER MEER VAN IEDEREEN MAKEN, MEER PARTICIPATIEF, MEER SAMENWERKEND, TRANSPARANTER OOK. MAAR ZIJN WIJ 'OPEN SOURCE READY'?

IEDEREEN IS UITGENODIGD OM SAMEN DE STAD TE MAKEN. TORONTO, JULI 2014, EEN VAN DE URBAN INTERVENTIONS DIE AANDACHT VRAAGT VOOR RUIMTE VOOR FIETSER EN VOETGANGER.

NOOT

¹⁾ Jason Hibbets, The foundation for an open source city, www.theopensource-city.com, 2013

²⁾ Red Hat is een Amerikaanse onderneming die zich sinds 1993 bezighoudt met de distributie en het onderhoud van Linuxdistributies en -systemen. Het is de grootste en bekendste onderneming die zich vrijwel uitsluitend met opensource-software bezighoudt.

³⁾ H.W Volberda, Erasmus Concurrentie en Innovatiemonitor 2013-2014, Rotterdam School of Management, Erasmus University, november 2014

De open source movement startte in computerwereld en was het domein van 'techies' (programmeurs en ontwikkelaars) die hun software via een voor iedereen leesbare en toegankelijke broncode beschikbaar stelden om deze software samen verder te ontwikkelen.

DRIVER VOOR INNOVATIE

Op dat moment een revolutionaire gedachte die de IT-wereld voorgoed veranderde. Met de komst van internet was deze samenwerking ook makkelijker dan ooit. Vergelijk het met het bekend maken van je geheime recept (je ingrediënten en instructies) om er anderen aan te laten werken, je recept te verbeteren, aan te passen aan nieuwe wensen. Deze simpele basisgedachte achter open source is essentieel gebleken voor innovatie: het stelt ons in staat snel en transparant te ontwikkelen, te testen en het product snel en continue aan te passen.

VERNIEUWING IN RUIMTELIJK DOMEIN

Deze werkwijze is inmiddels omarmd door vele bedrijven. En de basisgedachte hierachter maakt open source ook tot een van de belangrijkste drivers (zo niet de enige) voor vernieuwing in ruimtelijk domein.

Wat is dan 'Open Source Stadmaken'? Ik waag me aan een definitie: "Het samen met anderen

werken aan ruimtelijke ambities via een transparant open ontwerpproces en het delen van kennis en de tools (ingrediënten en instructies) daartoe, met als doel de kennis van anderen te benutten en samen de gerealiseerde resultaten te verbeteren en aan te passen aan nieuwe wensen."

BASISVEREISTEN SUCCES OPEN SOURCE

Wat zijn de basisvereisten voor succesvolle open source ontwikkelingen? Allereerst het beschikbaar stellen van de tools. In IT bleken instrumenten zoals GitHub software, internet relay chat of social media groups essentieel. Maar ook – en dit is nog veel belangrijker gebleken dan tools in open source IT ontwikkeling – de passie voor samen ontwikkelen.

Jason Hibbets¹⁾ – na jarenlange ervaring in IT en gewerkt te hebben bij Red Hat²⁾ - beschrijft de passie waarmee de Linux community werkte aan het besturingssysteem. Een community waarin een open cultuur van delen, samenwerken om elkaar verder te brengen en fun de drivers van gepassioneerde ontwikkelaars zijn. Een cultuur die wordt versterkt door het gevoel onderdeel te zijn van iets groter dan jezelf. Of deze basisvereisten – de tools en passie – in het ruimtelijk domein voldoende aanwezig zijn kan je je afvragen. Zijn wij in het ruimtelijk domein eigenlijk wel 'open source ready'?

JONGE ONDERNEMERS VOL PASSIE OVER WAAR HUN TOEKOMSTVISIE EN DE MOGELIJKHEDEN VAN LEEGSTAAND VASTGOED VOOR EIGENAAR EN GEMEENTE SAMENGAAN TIJDENS ONZE CO-CREATIE EVENTS OP NDSM, AMSTERDAM.

CAROLINE VRAUWDEUNT is eigenaar van ANDRS! Projectmanagement & Advies, en founder van De Stedenfabriek | City Works. In september presenteerde zij als 1 van de 75 innovatieve leaders op The World Summit on Innovation and Entrepreneurship in New York over de toekomst van 'open source city making'. Samen met internationale collaborators ontwikkelt De Stedenfabriek | City Works een open 'source platform' en 'mobile app for civic engagement MAPYOUR.CITY'. De eerste betaversie zal in het voorjaar 2015 in tenminste drie wereldsteden in een serie 'mapping events' worden getest.

OPEN SOURCE READY?

Echte sociale innovaties, nodig om de ruimtelijke sector weer toonaangevend te maken, lijken voorsnog uit te blijven. Onlangs gepubliceerd onderzoek van de Erasmus Universiteit toont aan dat de overmatige aandacht voor technologische innovaties, de aandacht voor sociale innovatie – waaronder open innovatie – heeft verminderd³⁾. En dit terwijl sociale innovaties uiteindelijk een veel groter effect hebben op innovatiesucces. En open innovatie zal bijdragen aan een verbeterde sociale maatschappelijke structuur; een bredere betrokkenheid versterkt het stedelijk weefsel.

VOORBEELDEN

Zijn er dan helemaal geen voorbeelden van 'open source' stadmaken in het ruimtelijk domein? Ja zeker wel. We zien initiatieven die elementen van 'open source' in zich hebben. Elementen zoals de wil om samen te werken aan iets groters dan dat je alleen zou kunnen bereiken en het bieden van een platform, het actief verbinding zoeken met je omgeving, of het opzetten van 'likeminded communities'. Langzaam ontstaat een 'global movement' van mensen die zelf het voortouw nemen in hun steden en dorpen. Deze vaak kleinere (bottom-up) initiatieven vormen een community, een platform om de buurt te verbinden, om samen 'urban interventions' te plegen.

SMART URBAN CREATIVES

Ook nieuwe spelers mengen zich in het stadmaak-domein, werpen zich op als nieuwe ontwikkelaars, en zoeken een plek om hun gezamenlijke doelstellingen te kunnen realiseren. Met Smart Urban Creatives als verzamelnaam voor alle creatieve professionals in het ruimtelijk domein ontdekken zij nieuwe technologische mogelijkheden om op een speelse manier omwonenden en gebruikers te betrekken in open ontwerp processen. Dat soort ontwikke-

“OPEN SOURCE IS EEN MANIER VAN DENKEN DIE BEPALEND ZAL ZIJN IN DE NIEUWE CO-CREATIEVE MAATSCHAPPIJ.”

lingen zijn meer dan een reactie op een tijdperk waarin financieel rendement de boventoon voerde, waarin grote spelers de dienst uitmaakten en mensen niet langer centraal stonden. Het is de weg naar het herstellen van evenwicht, naar een evenwicht waar 'open source' ontwikkelen centraal staat. Technologie en vooral passie drijven deze initiatieven. Zij stellen maatschappelijk rendement, het oplossen van een probleem centraal, niet financieel rendement. En het lukt ze om een community te organiseren rond deze doelstellingen. Ze slagen erin om mensen bij te laten dragen aan deze doelstellingen.

MAAR HET IS NOG LANG NIET GENOEG!

Wie gaat de open innovatie cultuur bepalen? Organisaties en bedrijven die niet in staat zijn te komen tot een open innovatiecultuur verliezen terrein en blijven achter. Voor de huidige spelers in het ruimtelijk domein is de uitdaging nu de stap te zetten.

De komende tijd wordt duidelijk of succesvolle sociale vernieuwing van de ruimtelijke sector afhankelijk is van de huidige spelers die erin zullen slagen om deze vertaalslag te maken of van de nieuwe spelers de nieuwe toetreders, de 'gamechangers', die deze passie en verbindend vermogen van nature hebben. Het wordt spannend!

ANDRS!

ANDRS! Is een jong bureau met een stevige ambitie: de ruimtelijke opgaven van vandaag aanpakken met de creatieve oplossingen van morgen. ANDRS! draagt in het complexe ruimtelijk spectrum bij aan innovatie en vernieuwde verbindingen en gelooft dat innovatie alleen in samenwerking tot stand komt. www.andrs.nu

DE STEDENFABRIEK | CITY WORKS

De Stedenfabriek | City Works is de creatieve verbindende factor tussen eigenaar en nieuwe gebruikers en werkt in co-creatie aan verbindende initiatieven in (leegstaand) vastgoed dat een nieuwe kans verdient. www.destedenfabriek.nl